

Internetstiftelsens synpunkter på EU-kommissionens handlingsplan för att bekämpa bedrägerier på nätet

Om Internetstiftelsen

Internetstiftelsen är en oberoende, allmännyttig organisation med uppdraget att verka för ett internet som bidrar positivt till både människa och samhälle.

Internetstiftelsens vision är att alla ska vilja, våga och kunna använda internet. Därför arbetar vi aktivt med att sprida information och kunskap till allmänheten samt till lagstiftare och rättsväsendet, så att de kan ta fram effektiva verktyg för att motverka olagligt innehåll på nätet.

Sammanfattning

- Internetstiftelsens synpunkter begränsas till frågan om DNS roll i frågan om missbruk på internet.
- En toppdomänadministratör är en av flera aktörer inom internetinfrastrukturen som gör det möjligt för användare att nå innehåll eller skicka e-post.
- Internetstiftelsen har en tydlig position i frågan om ansvar för innehåll på nätet, som inkluderar att en toppdomänadministratör inte ska avgöra om ett visst innehåll eller agerande är olagligt, det måste lämnas till rättsväsendet att avgöra.
- Att stävja missbruk på internet är viktigt för Internetstiftelsen. Flertalet åtgärder för att stävja missbruk genomförs redan, bland annat genom kontroll av innehavaruppgifter, utlämnande av uppgifter samt utbildning på samtliga nivåer i samhället.
- När det övervägs ytterligare åtgärder för att hantera problemet med missbruk av DNS är det viktigt att beslutsfattare noggrant överväger behovet av att införa ytterligare insatser på EU-nivå.
- Det är också viktigt att hänsyn tas till komplexiteten i internets infrastruktursystem, där många aktörer bidrar till att tillgängliggöra tjänster och innehåll online, och har alla olika förutsättningar för att stävja missbruk.
- Varje begränsande eller förebyggande åtgärd måste vara teknisk möjlig, proportionerlig och nödvändig i ett demokratiskt samhälle samt vara beroende på aktörens roll i infrastrukturen.

Kort om domännamssystemet och toppdomänadministratörens roll

Internetstiftelsen är en toppdomänsadministratör och ansvarar för att administrera den tekniska DNS-infrastrukturen för toppdomänerna .se och .nu.

DNS är ett väletablerat nätverksprotokoll i hjärtat av internetinfrastrukturen – vanligtvis betraktat som "internets telefonbok". Det tillhandahåller en navigeringsfunktion för att mappa domännamn till numeriska IP-adresser och används av alla tjänster som körs på internet. En toppdomänadministratör

administrerar endast information som gör det möjligt för användare att navigera på internet men lagrar, överför eller förbättrar inte något tredjepartsinnehåll online.

En toppdomänadministratör är en av flera aktörer inom internetinfrastrukturen som gör det möjligt för användare att nå innehåll eller skicka e-post.

Därtill upprätthåller en toppdomänadministratör en databas som innehåller namn och kontaktuppgifter till domännamnsinnehavare. Delar av denna databas är allmänt tillgänglig via den så kallade WHOIS.

Internetstiftelsens position i frågan om ansvar för innehåll på nätet

Internetstiftelsen ska inte avgöra om ett visst innehåll eller agerande är lagligt eller olagligt. Detta måste lämnas till rättsväsendet att avgöra. Internetstiftelsen ska agera utifrån en dom eller beslut med rättskraft i Sverige som berör domännamn, alternativt i enlighet med krav i lag eller förordning som berör domännamn.

Internetstiftelsen ska strategiskt samverka med rättsvårdande myndigheter och andra relevanta aktörer för att vi gemensamt ska kunna agera mot internetrelaterad brottslighet.

Internetstiftelsen ska förmedla kunskap till internetanvändare för att dessa lättare ska kunna undvika att falla offer för internetrelaterad brottslighet.

Internetstiftelsen ska öka registerkvaliteten i domännamnsregistren för att säkerställa att de krav som ställs i lag är uppfyllda.

Befintliga åtgärder för att stävja missbruk

Att stävja missbruk på internet och att rätt part i infrastrukturkedjan gör vad som krävs är viktigt för Internetstiftelsen.

I enlighet med nationell lagstiftning ska det i registret över domäner finnas uppgifter om vem som är innehavaren av domänen, såsom namn, e-post och postadress. Dessa uppgifter ska vara korrekta.

Vissa utredande och verkställande myndigheter kan besluta att Internetstiftelsen ska lämna ut uppgifter ur domännamnsregistret. I dessa fall har vi en skyldighet att tillhandahålla myndigheten de uppgifter som efterfrågas.

Om Internetstiftelsen uppmärksammas på, eller misstänker, att felaktiga innehavaruppgifter förekommer, kontaktas registraren med en begäran om att verifiera innehavaren och korrigera uppgifterna. Om uppgifterna inte korrigeras har Internetstiftelsen rätt att stänga av och ta bort ett domännamn, i enlighet med Internetstiftelsens registreringsvillkor.

Internetstiftelsen arbetar dessutom aktivt med att sprida kunskap, och utbildar på olika nivåer i samhället. Det innefattar lagstiftare, rättsväsendet och myndigheter, men också organisationer och enskilda internetanvändare. Från verktyg och folkbildning för hela befolkningen (barn och vuxna) till stöd för professionella inom digital säkerhet – och med insiktsarbete som synliggör bedrägerier och risker för att påverka policy, prioriteringar och lagstiftning.

Lagstiftning som rör missbruk av DNS

När det övervägs ytterligare åtgärder för att hantera problemet med missbruk av DNS är det viktigt att beslutsfattare noggrant överväger behovet av att införa ytterligare insatser på EU-nivå. Hänsyn behöver tas till de frivilliga insatser som redan idag görs av toppdomänadministratörer, samt till den befintliga lagstiftning som redan idag finns på plats, till exempel konsumentskyddslagstiftning.

Det är också av största vikt att hänsyn tas till komplexiteten i internets infrastruktursystem, där många aktörer bidrar till att tillgängliggöra tjänster och innehåll online, och har alla olika förutsättningar för att stävja missbruk.

Slutligen är det viktigt att de tekniska aktörerna medverkar i hela lagstiftningskedjan, för att säkerställa tekniskt korrekta lösningar.

Avslutande synpunkter

Varje begränsande eller förebyggande åtgärd måste vara teknisk möjlig, proportionerlig och nödvändig i ett demokratiskt samhälle, vara beroende på aktörens roll i infrastrukturen, dess närhet till det olagliga innehållet, risken för indirekta skador (*eng: collateral damages*) samt slutanvändarens grundläggande rättigheter.

Att avregistrera ett domännamn är en komplex fråga. Det kan orsaka problem för annat innehåll som inte är olagligt under samma domän som då blir svårare att nå, exempelvis andra webbsidor och e-post kopplad till domänen. En annan aspekt är att det kan ha en begränsad effekt, eftersom det problematiska innehållet förblir tillgängligt och lätt kan få ett annat domännamn, eller nås direkt via IP-adressen.

Slutligen instämmer vi till fullo i *CENTR Board Statement on EU action plan on fighting online fraud*, daterat 6 februari 2026.

Ärendet har beretts av senior bolagsjurist Filippa Murath.

Stockholm den 10 februari, 2026

Carl Piva, vd Internetstiftelsen